

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 07 0 U 020238 21 U
Mostar, 14.06.2024.. godine

Kantonalni sud Mostar, i to sudija Minja Belović, sa zapisničarem Almom Tojaga, u upravnom sporu tužitelja V.B. iz Mostara, koga zastupa punomoćnik Jerko Čilić, advokat iz Ljubuškog, protiv akta broj: FZ3/272-31-1-636-2/21 MB/OB :1200757340 od 14.10.2021 godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u predmetu ostvarivanja prava na starosnu penziju, nakon održane javne rasprave od dana 16.05.2024 godine u prisustvu zamjenika punomoćnika tužitelja Pamele Brnjaković, pripravnice u uredu advokata Jerke Čilića, i odsustvu uredno obavještenog tuženog donio je dana 14.06.2024 godine sljedeću:

P R E S U D U

Tužba tužitelja V.B.se odbija kao neosnovana.

Odbija se zahtjev za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Osporenim aktom broj i datum navedeni u uvodu presude, odbijena je žalba tužitelja protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe u Mostaru, MB/OB :1200757340 od 14.10.2021 godine, a kojim rješenjem je tužitelju, vojnom osiguraniku, višem naredniku Oružanih snaga BiH iz Mostara priznato pravo na starosnu penziju u iznosu od 613,44 KM mjesečno počev od 01.05.2021 godine.

Tužitelj je protiv akta tuženog ovom sudu podnio tužbu u upravnom sporu iz razloga diskriminacije naslale stupanjem na snagu Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju F BiH (Sl Novine FBiH , br 13/2018). Iz obrazloženja pobijanih rješenja je vidljivo da je nadležna MIO/ PIO prilikom određivanja visine mirovine postupila u skladu sa poglavljem V Zakona o službi u Oružanim snagama BiH. Usvajanjem Zakona o penzijsko - invalidskom osiguranju FBiH tužitelj je doveden u neravnopravan položaj kao i svi ostali pripadnici OS BiH koji su penzionisani i koji će biti penzionisani nakon 01.03.2018. godine na način da su visine penzija pripadnicima OS BiH koji su pravo na mirovinu ostvarili do 28.02.2018. godine biti veće najmanje za cca 80,00 KM u odnosu na visine penzija pripadnika OS BiH koja pravo na penziju osvajaju primjenom predmetnog zakona. Stupanjem na snagu novog zakona o PIO/MIO FBiH nastala je razlika u isplati penzija i to zadržavanjem koeficijenta isplate 1,816 za ranije korisnike dok se za nove korisnike isplata penzija vrši u visini koeficijenta I što predstavlja očiglednu diskriminaciju. Dalje, u tužbi ukazuje da je stupanjem na snagu novog zakona PIO /MIO došlo do situacije u kojoj niže rangirano profesionalno vojno lice ostvaruje veći iznos penzije od kompletne kategorije podoficira, podporučnika i

poručnika iz kategorije oficira samo iz razloga jer su penzionisani prije 01.03.2018. godine, a što tužitelj i tabelarno u tužbi prikazuje. Zbog prednjeg predlaže da sud podnese zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju FBiH a sukladno članku 35. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom FBiH u vezi sa odredbama člana IV.c.3.10 (4.) Ustava FBiH, a nakon toga da sud donese presudu kojom će tužbu tužitelja uvažiti i poništiti rješenje tuženog broj: FZ3/272-31-1-636-2/21 MB/OB :1200757340 od 14.10.2021 godine i rješenje direktora Kantonalne administrativne službe u Mostaru, MB/OB :1200757340 od 14.10.2021 godine te tužitelju nadoknadi troškove postupka.

U odgovoru na tužbu tuženi predlaže da sud odbije tužbu kao neosnovanu jer osporenim aktom nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja, te je činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno.

Rješavajući po tužbi tužitelja sud je, u smislu člana 28. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, zakazao i održao javnu raspravu dana 16.05.2024. godine, na kojoj je punomoćnik tužitelja u cijelosti ostao kod tužbe i prijedloga za pokretanje ocjene ustavnosti Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju FBiH (Službene novine FBiH, br. 13/2018), sukladno članku 35. Zakona o postupku pred ustavnim sudom FBiH, u svezi sa odredbama člana IV.C.3.10.(4) Ustava Federacije BiH. Tužitelj je predložio i provođenje finansiskog vještačenja okolnost utvrđenja razlike mirovine osiguranika sa činom viši narednik oružanih snaga BiH po odredbama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju FBiH prije stupanja na snagu Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju FBiH (Službene novine *FBiH*", br. 13/2018) i nakon stupanja na snagu navedenog zakona odnosno kolika bi mirovina bila tužitelju da se nastavi primjenjivati raniji zakon u vrijeme odlaska u mirovinu odnosno da je otišao u mirovinu do 1.3.2018. godine ,koji prijedlog je sud odbio iz razloga što tuženi ovu razliku u odgovoru na tužbu nije ni osporavao, pa bi provođenje vještačenja prouzrokovalo dodatne i nepotrebne troškove postupka.

Ispitujući zakonitost osporenog upravnog akta u granicama zahtjeva iz tužbe i u vezi s razlozima tužbe saglasno odredbama čl. 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Sl.novine F BiH“,br.9/05) sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je tužitelj dana 06.05.2021 godine podnio zahtjev za priznavanje prava na starosnu penziju sukladno odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH (Sl. Glasnik BiH br 88/05,53/07,59/09 i 74/10) Rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe u Mostaru, MB/OB :1200757340 od 14.10.2021 godine tužitelju je priznato pravo na starosnu penziju u iznosu od 613,44 KM mjesečno počev od 01.05.2021 godine. Iz obrazloženja proizilazi da je u toku postupka utvrđeno da je tužitelj rođen 10.11.1966 godine, da je ukupan penzijski staž do dana prestanka osiguranja 30.04.2021 godine iznosi 43 godine, 1 mjesec i 08 dana, u koji staž mu je uračunato i vrijeme provedeno u OSRBH u periodu od 19.09.1991 godine do 23.12.1995 godine, u ukupnom trajanju od 8 godina, 06 mjeseci i 10 dana, te staž ostvaren u uvećanom trajanju od 04 godine, 09mjeseci i 20 dana za period od 01.03.2007 godine do 30.04.2021 godine, pa je stekao uslove za starosnu penziju shodno članu 46 stav 2 Zakona o službi u Oružanim snagama BiH. Visina starosne penzije utvrđena je shodno članu 49 stav 1 i 2 Zakona o službi u Oružanim snagama BiH u vezi sa Zakonom o penzijskom invalidskom osiguranju FBiH(Sl.novine FBiH broj 13/18) dakle bez primjene isplatnih koeficijenata u kom dijelu tužitelj osporava

rješenje. Odlučujući po žalbi drugostepeni organ je istu odbio kao neosnovanu, u cijelosti prihvatajući obrazloženje prvostepenog organa

Iz sadržaja tužbe proizilazi da tužitelj nalazi da je usvajanjem Zakona o penzijsko - invalidskom osiguranju FBiH tužitelj doveden u neravnopravan položaj kao i svi ostali pripadnici OS BiH koji su penzionisani i koji će biti penzionisani nakon 01.03.2018. godine, u odnosu na one pripadnike koji su se penzionisali do stupanja na snagu ovog zakona, budući da je Stupanjem na snagu novog zakona o PIO/MIO FBiH nastala razlika u isplati penzija i to zadržavanjem koeficijenta isplate 1,816 za ranije korisnike dok se za nove korisnike isplata penzija vrši od utvđenog mjesečnog prosjeka nevaloriziranih plaća ostvarenih u posljednjih pet godina prije godine u kojoj se ostvaruje pravo na penziju sve shodno članu 79 Zakona.

Članom 49stav 1 Zakona o službi u Oružanim snagama BiH propisano je da se mirovinska osnova za stjecanje prava na mirovinu utvrđuje se od mjesečnog prosjeka nevaloriziranih plaća ostvarenih u posljednjih pet godina prije godine u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu. Stavom 2. proisano je da se visina mirovine ostvaruje se u postotku od mirovinske osnove prema dužini mirovinskog staža i za 20 godina iznosi 55% od mirovinske osnove, a za svaku sljedeću navršenu godinu povećava se za 2%, s tim što ne može iznositi više od 75% od mirovinske osnove

Članom 54 propisno je da se na sva pitanja iz mirovinskog osiguranja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju odredbe entitetskih zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranja

Stupanjem na snagu Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju FBiH a koji je stupio na pravnu snagu dana 01.03.2018 godine, nije propisana primjena isplatnih koeficijenata prilikom isplate penzija, a što je evidentno dovelo do razlike u visini penzija u odnosu na ona lica koja su to pravo stekli do 01.03.2018 godine, i kojima se visina penzije obračunava po koeficijentu 1, 816 ,a što je tužitelj tebelarno prikazao u tužbi, i što ovaj sud u cijelosti prihvata. Međutim ,neosnovani su navodi tužbe da je stupanjem na snagu novog Zakona o PIO/MIO došlo do diskriminacije u odnosu na tužitelja , jer je ovim zakonom došlo do potpune reforme penzionog fonda tako da obim prava zavisi od dužine penzijskog staža osiguranika i visine plaća i osnovica osiguranja na koje je plaćen doprinos za PIO, te se umjesto ranijih koeficijenata uveo novi sistem utvrđivanja visine penzija kroz uvođenje bodovne formule, gdje je visina penzija bazirana na stažu osiguranja i uplaćenim doprinosima i isti se odnosi na sva lica koja su pravo na penziju stekli nakon 01.03.2018 godine bez obzira gdje su radili, dakle ne odnosi se samo na pripadnike OS BiH pa su stoga neosnovani navodi tužbe o diskriminaciji.

Stupanjem na snagu Zakona o ujednačavanju penzija u F BiH, ostvarenih po Zakonu o službi u OS BiH otklonjena je ova razlika u penzijama bivših pripadnika OS BiH, vojnim osiguranicima, koji su penzionisani nakon 2018. godine iz kog razloga je Sud našao neosnovanim zahtjev tužitelja za pokretanje postupka ocjene ustavnosti Zakona o PIO/MIO.

Ovaj Sud nalazi da je u postupku koji je prethodio donošenju pobijanog rješenja činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno, a na takvo utvrđeno činjenično stanje pravilno je primijenjen materijalni propis. Iz svega izloženog, po ocjeni Suda, proizlazi da je osporeno rješenje zakonito i pravilno, te je doneseno na osnovu članka 46. stav 2, 49 stav 1, člana 54 Zakona o službi u Oružanim snagama BiH.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci, primjenom odredbe članka 33. stavak 2. i članka 36. stavak 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima.

O zahtjevu tužitelja za naknadu troškova postupka odlučeno je na osnovu članka 386. stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/03, 73/05 i 19/06), a u svezi sa člankom 55. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar:
Alma Tojaga

Sudija:
Minja Belović

Pravna pouka:
Protiv ove presude ne može se izjaviti žalba.